

Metallirakentamisen tutkimuskeskus vuorovaikutuksessa yritysten kanssa 8

15 vuotta Tampereen yliopiston lääketieteellistä opetusta Seinäjoella 4

Tango iski pohjalaiseen tanssiyleisöön jo 1950-luvulla 14

Jatko-opiskelu

Kirsti Soraman gradu valmistui parinkymmen vuoden opiskelutauon jälkeen. Nyt työn alla on väitöskirja.

13

Huonekaluala

Huonekalualan tutkimusta tehdään Epanet-verkostossa sekä Vaasan yliopistossa että Tampereen yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteishankkeessa.

12

Yhteiskuntavastuu

Pienyritykselle yhteiskuntavastuu merkitsee vastuuta yrityksen menestymisestä ja omista sidosryhmistä. Tällainen yritys on valistuneesti itsekäs.

15

Päihdetutkimus

Tutkimusprofessori Onni Niemelän johtaman yksikön alana on päihdelääketiede. Kehitteillä on muun muassa menetelmiä alkoholin liikkäytön varhaiseen toteamiseen.

5

EPANET-PROFESSORI: VERKOSTON OSANA VAI SUULIN KATOLLA

Seinäjoen yliopistokeskus tunnetaan innovatiivisesta Epanet-hankkeesta valtakunnassa ja rajojemme ulkopuolellakin. Hankkeen käynnistäjiltä oli rohkea veto poiketa yleisestä opetuspainotteisesta yliopistokeskuslinjasta ja keskittyä tutkimukseen.

Yliopistokeskuksia tarkastellaan nyt kriittisestikin. Vaasan yliopistonkin on pystyttävä vastaamaan kysymykseen: Onko Epanet-professori Etelä-Pohjanmaalle yksinään tutkimaan sijoitettu kummainen norsunluutornissa tai suulin katolla, vai tuottava ja tehokas osa yliopiston tutkijaryhmää ja alueellista tutkimus- ja kehittämisverkostoa?

Professorit liittyvät alueen elinkeinorakenteisiin. Yrittäjäyys, huonekalusektorilla toimiva konseptimarkkinointi, elintarvikesektorin kuluttajakäyttäytyminen sekä logistiikka ovat neljän Vaasan yliopiston professorin alat. Jokainen professori liittyy luontevasti alueella jo toimivaan verkostoon ja löytää sieltä yhteistyökumppanit hankkeiden valmisteluun ja tulosten hyödyntämiseen.

Professorit vahvistavat yliopiston profiilia. Yliopistokeskuksen yliopistot ovat Epanet-verkostossa mukana omilla vahvuusalueillaan. Jokainen professori jatkaa luontevasti yliopistossa jo olevaa tutkimusosaamista ja sitoutuu oman Vaasassa sijaitsevan laitoksen tutkimusohjelmiin. Väitöskirjantekijöitä ja maisterin tutkintoa viimeisteleviä opiskelijoita voidaan liittää tutkimushankkeisiin.

Professori mobilisoi uutta tutkimusrahaa. Professuurien perustaminen ja professorien tutkimushankkeet ovat mobilisoineet merkittävästi uusia varoja tutkimukseen. Alueen kehittämisorganisaatioitten, julkisyhteisöjen sekä yritysten rahoitusta on kohdistettu tutkimukseen merkittävästi enemmän kuin ennen. Uskon, että näitä varoja ei olisi käytettävissä tutkimushankkeisiin, ellei tutkimusprofessoreja olisi perustettu toimimaan nimenomaan Etelä-Pohjanmaalla. Hankkeiden kautta alueelle on suuntautunut myös valtakunnallista ja kansainvälistä rahoitusta kasvavaan tahtiin.

Professorien tuloksellisuus on kohdallaan. Professorien ansioluettelot eivät häpeile kampuksella toimivien professorien rinnalla. Uusi haastava tehtävä ja ympäristön positiivinen kiinnostus ovat selvästi edistäneet tuloksellisuutta. Tutkimus on ollut tuloksellista akateemisten mittapuiden mukaan. Tutkimustulosten vaikuttavuus on ollut hyvä, koska ohjelmat ja hankkeet on suunniteltu jo valmiiksi tästä näkökulmasta.

Vaasan yliopisto on sitoutunut professuurien jatkamiseen ja järjestelmän vakiinnuttamiseen. Yliopistokeskuksen valmistelema suunnitelma jatkorahoituksesta on selkeä ja tasapainoinen. Kun yliopistot, elinkeinoelämä, alueen toimijat ja OPM kantavat kortensa kekoon, voidaan turvata tämän innovatiivisen tutkimushankkeen menestyksellinen jatko.

Matti Jakobsson, Vaasan yliopiston rehtori

Hoiviska-hankkeessa koulutetaan sijaisia avuksi yrittäjille

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoella kehitetään sijaispalvelujärjestelmää hyvinvointialan yrittäjille Etelä-Pohjanmaalla. HOIVISKA – Hyvinvointialan yrittäjien sijaispalvelujärjestelmä -hankkeessa tavoitteena on luoda sijaispalvelujärjestelmä vastaamaan hyvinvointialan pk-yritysten tilapäiseen työvoiman tarpeeseen mm. yrittäjän sairaslomien, viikkovapaiden, äitiys- ja perhevapaiden ja muiden lyhyiden akuuttien avuntarpeiden aikana. Vuoden 2007 syksyyn saakka jatkuvan hankkeen pilottialueiksi on valittu Härmänmaa ja Seinäjoen seutu. ESR-hanketta rahoittaa Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksen työvoimaosasto, ja se toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen Seinäjoen toimipaikan kanssa.

Ruralia-instituutissa aiemmin toteutetun Sijaispalvelu hyvinvointialan yrittäjille -esiselvityksen perusteella hyvinvointialan yrittäjät kokevat sijaispalvelujärjestelmän kehittämisen tärkeänä, koska yrittäjien työpäivät ovat usein pitkiä ja erityisesti yksinyrittäjillä vapaapäivien, sairaslomien ja muiden lomien pitäminen on hankalaa. Yrittäjät toimivat usein myös työntekijöittensä sijaisena. Selvityksen mukaan luotettavien ja ammattitaitoisten sijaisten saamisen on koettu hankaloituneen viime vuosina ja sijaisina käytetään usein joko oman perheen jäseniä tai tuttavuuksia.

Hoiviska-hankkeessa koulutetaan hyvinvointialan pk-yrityksiin sijaisia. Kohderyhmänä ovat sijaisena toimimisesta kiinnostuneet hyvinvointialan koulutusta ja/tai työkokemusta omaavat henkilöt. Koulutukseen valitaan hakemusten ja haastattelujen perusteella 15 sijaiseksi koulututtavaa henkilöä. Koulutus on osallistujille maksutonta.

Hyvinvointialan yrittäjille hankkeessa järjestetään erillisiä koulutuspäiviä sekä yhteisiä tapaamisia sijaisiksi koulututtavien kanssa. Tavoitteena on, että sijaiset työllistyvät koulutuksen jälkeen yrityksiin ja yrittäjän ja sijaisen välille muodostuu luottamuksellinen suhde.

Yrittäjien sijaispalvelujärjestelmän tavoitteena on madaltaa pk-yritysten kynnystä työntekijän palkkaamiseen sekä tukea pienyrittäjien yritystoiminnan kasvua. Hankkeen odotetaan edistävän yrittäjyyttä ja työllisyyttä sekä uusien ja jo olemassa olevien yritysten toimintavarmuutta. Sijaisiksi koulutettavien on mahdollista lisäksi toimia koulutuksen käytyään myös itsenäisinä yrittäjinä, ja ikääntyville yrittäjille sijaisjärjestelmä mahdollistaa potentiaalisten jatkajien löytämisen sijaisten joukosta.

Sijaispalvelujärjestelmä-hankkeita on menossa eri puolilla Suomea. Valtakunnallista Yrittäjien sijaispalvelu -hanketta koordinoi Yrittäjänäisten keskusliitto ry. Hoiviska-hanke on Etelä-Pohjanmaan alueella ensimmäinen ja vastaa siten alueellisiin ja valtakunnallisiin tarpeisiin.

Lisätiedot:

Maarit Träsk
projektipäällikkö
Helsingin yliopisto Ruralia-Instituutti
Seinäjoen yksikkö
06 42123 314, maarit.trask@helsinki.fi

Taina Hietamäki
suunnittelija
Tampereen yliopisto / TYT
Seinäjoen toimipaikka
06 421 1417, taina.hietamaki@sjoki.uta.fi

TTY:n tutkimusryhmä osallistui mekatroniikka-konferenssiin

Seinäjoella järjestettiin 7.–8.6.2006 kansainvälisten konferenssien kokonaisuus, joka sisälsi neljä tapahtumaa: ICMA 2006 – koneautomaation ja mekatroniikan tiedekonferenssin, Smart Systems 2006 – älytekniikan yrityskonferenssin, Smart Innovations Fair – innovaatiomarkkinat ja Smart Systems Exhibition – älytekniikan näyttely.

ICMA on kansainvälinen mekatroniikkakonferenssi, joka järjestetään joka toinen vuosi, vuorotellen Suomessa ja Japanissa. Seinäjoella konferenssin teemoja olivat mm. suunnittelumenetelmät, ohjaustekniikka ja ihminen–kone-liityntä. Konferenssin järjestelyihin osallistunut virtuaalitekniikan Epanet-professori Asko Ellman Tampereen teknillisestä yliopistosta ja hänen ryhmänsä tutkijat Jukka Kuusisto ja Ville Jouppila esittelivät ICMA:ssa tutkimuksensa, joka käsittelee työkoneen ohjauskeskusten virtuaalitestauksia ja puhekäyttöliittymiä virtuaaliympäristöissä.

Kesäkuun neljä tapahtumaa keräsivät Framiin 260 asiantuntijaa eri puolilta maailmaa. Konferenssien järjestelyistä vastasi Seinäjoen Teknologiakeskus Oy: n Älytekniikan osaamiskeskus, ja ohjelmasuunnittelusta Tampereen teknillinen yliopisto ja Seinäjoen Teknologiakeskus Oy.

Vaasan yliopiston Johtamisen maisteriopinnot alkoivat

Vaasan yliopisto valitsi toukokuussa Seinäjoen yliopistokeskuksessa toteutettaviin johtamisen maisteriopinnotiin 25 opiskelijaa. Opinnot alkoivat syyskuun 9. päivänä.

Avoimen yliopiston opintojen perusteella valittiin 13, tradenomin tutkinnon perusteella 10 ja muun yliopistotutkinnon perusteella 2 opiskelijaa. Opiskelijat suorittavat kauppatieteiden maisterin tutkinnon johtamisen ja organisaatioiden pääaineissa.

Koulutuksen projektipäällikkönä työskentelee KTT Tero Vuorinen ja tieteellisenä asiantuntijana professori KTT Teemu Kautonen.

Lisätietoja:

Miia-Leena Mikkilä, (06) 324 8214,
miia-leena.mikkila@uwasa.fi.

Ruralia-instituutti solmi yhteistyösopimuksen Puolaan

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti tekee tutkimusyhteistyötä Puolan tiedeakatemiaan kuuluvan maaseudun ja maatalouden kehittämissinstituutin kanssa. Ruralia-instituutin Seinäjoen yksikkö ja IRWiR PAN -instituutti tutkivat Puolan uuden maatalous- ja maaseutupolitiikan vaikutuksia. Maaseudun tutkimusta ja kehittämistyötä tekevien instituuttien yhteistyösopimus on kolmivuotinen.

Tutkimusyhteistyö koskee taloustieteen yleisen tasapainon simulointimallien soveltamista puolalaiseen tilastoaineistoon. Tarkoituksena on mallien avulla arvioida maatalous- ja maaseutupolitiikan muutosten kansallisia ja alueellisia vaikutuksia.

Erityisenä kiinnostuksen kohteena on Euroopan unionin yhteisen maatalous- ja maaseutupolitiikan makro-, työllisyys- ja aluelatoudelliset vaikutukset Puolassa.

Ruralia-instituutti vie Puolaan mallinnuksen osaamistaan ja keskittyy CGE-mallien kehittämiseen, ohjelmointiin ja tekniseen tukeen. IRWiR PAN -instituutti puolestaan huolehtii Puolan tilastoaineiston käsittelystä ja tämän aineiston soveltamisesta tutkimuskäyttöön. Ruralia-instituutissa yhteistyöstä vastaa Epanet-verkoston kuuluva maaseutuyrittäjyyden tutkimusjohtaja **Hannu Törmä**.

Tampereen yliopiston lääketieteellinen tiedekunta 15 vuotta Seinäjoella

Opiskelijoiden palaute opetuksesta on ollut hyvää

TEKSTI TAINA HIETAMÄKI / KUVA NINA HARJUNPÄÄ

Seinäjoki-opetus 15 vuotta -juhlasymposium pidettiin 27.4.2006 Terveysteknologiakeskus Mediwestissä. Tilaisuudessa julkaistiin historiikki "Oottako träillä meidän koulusta?" ("Oletko perehtyneet meidän koulutukseemme?"). Etelä-Pohjanmaan opetuksen koordinaattorina toimii yleislääketieteen professori Irma Virjo.

Tampereen yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan peruskoulutusta on järjestetty Etelä-Pohjanmaalla Seinäjoen keskussairaalassa ja alueen terveyskeskuksissa vuodesta 1991 alkaen. Seinäjoki-opetuksen aloittamiseen vaikuttaneina taustatekijöinä olivat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin pyrkimys helpottaa lääkäripulaa ja Tampereen yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan tavoite kehittää lääkärikoulutusta.

Opinnoissa Etelä-Pohjanmaalla kolme kahden viikon jaksoa

Lääketieteen opiskelijat opiskelevat Etelä-Pohjanmaalla kolme kahden viikon jaksoa, jotka ovat osa kyseisten oppialojen järjestämästä koko opetuksesta. Kaksi kahden viikon jaksoa suoritetaan Seinäjoen keskussairaalassa kirurgian ja sisätautien osastoilla ja yksi kahden viikon jakso jossakin alueen opetusterveyskeskuksessa.

Lääketieteellisen tiedekunnan opetusdekaani professori **Jukka Mustonen** kuvailee Seinäjoen toimintaa ainutlaatuiseksi ja puhuu Seinäjoen mallista. "Kahden viikon jakso päättyy yhteiseen integroituun perjäntaiseminaariin, jossa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä tarkastellaan opiskelijoiden kohtaamien ja esittelemien potilastapauksien valossa. Tämä on tärkeää niin oppimisen kuin yhteistyönkin kannalta", kertoo Mustonen.

Yleislääketieteen professori, Etelä-Pohjanmaan opetuksen koordinaattori **Irma Virjo** kertoo, että opiskelijoiden palautteet ovat Seinäjoki-opetuksen osalta yleisesti ottaen hyviä. "Opiskelijat tuntevat tulevansa hyvään oppimisympäristöön, ja niin sairaalan kuin opetusterveyskeskuksen henkilökunta sekä potilaat ottavat heidät hyvin vastaan. Tulevaisuudessa jatketaan samaan tapaan kuin tähän asti, mutta myös mietitään sitä, miten voisimme olla vielä parempia."

Päihdelääketieteen tutkimusta Tampereen yliopiston yksikössä

Lääketieteellisen tutkimuksen yksikössä Seinäjoella tutkitaan alkoholin suurkulutuksen aiheuttamien kudosaivurioiden mekanismeja ja pyritään kehittämään päihdesairauksien diagnostiikkaa. Laboratoriolääketieteen, erityisesti päihdelääketieteen, tutkimusprofessorin virassa työskentelee **Onni Niemelä**. Niemelän johtama yksikkö toimii Seinäjoen keskussairaalan kliinisen kemian laboratoriossa ja Terveysteknologiakeskus Mediwestin tiloissa.

Yksikössä selvitetään muun muassa miksi ja millä annoksilla päihtet vaurioittavat elimistöä. Tavoite on myös kehittää ja testata uusia menetelmiä alkoholin liikkäytön toteamiseksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tutkimus on luonteeltaan lääketieteellistä ja biokemiallista perustutkimusta sekä soveltavaa tutkimusta.

Lääketieteen tohtori Onni Niemelä on toiminut yksikön johdossa tutkimusprofessorina vuosina 2001–2005, ja tämän vuoden alusta hänet kutsuttiin jatkamaan virassaan myös seuraava viisivuotiskausi. Virka rahoitetaan Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin lahjoitusvaroilla tieteellisen tutkimuksen erityisvaltionosuuteen (EVO) perustuen. Professuurin ensimmäisen kauden aikana tutkimusyksikössä väittelivät tohtoreiksi **Jaana Latvala** ja **Petra Anttila**. Yksikkö julkaisi kauden aikana 33 alkuperäisartikkelia kansainvälisissä tieteellisissä lehdissä, 11 katsausartikkelia ja 3 kirjaa.

Tutkimusta jatkavat filosofian maisterit **Johanna Hietala**, **Heidi Koivisto** ja **Katri Puukka**. Heidän väitöskirjojensa arvioidaan valmistuvan vuoden 2007 loppuun mennessä. Pääosa väitöstöihin tulevista tieteellisistä artikkeleista on jo julkaistu alan kansainvälisissä lehdissä. Artikkelit käsittelevät pääasiassa alkoholin aiheuttamia immunologisia muutoksia ja niiden osuutta alkoholimaksavaurion kehittymiseen sekä alkoholin suurkulutuksen havaitsemiseen käytettäviä laboratoriokokeita.

Lisätietoja:

Tutkimusprofessori Onni Niemelä, onni.niemela@epshp.fi

Tutkimusprofessori Onni Niemelän johtamassa yksikössä tutkitaan alkoholin suurkulutuksen aiheuttamien kudosaivurioiden mekanismeja ja kehitetään päidesairauksien diagnostiikkaa.

Seinäjoen yliopistokeskus

- Seinäjoen yliopistokeskus on 120 henkilön monitieteinen yhteisö. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus henkilökunnasta on 58 %. Professoreita on 19. Henkilökuntaan kuuluu professoreiden lisäksi tutkijoita, suunnittelijoita, opettajia sekä tukipalveluhenkilökuntaa.
- Tohtorin tutkintoja vuosina 2001–2005 suoritettiin 14 ja lisensiaatin tutkintoja 4. Yliopiston perustutkintoa suorittavia aikuisopiskelijoita oli 172, jatkotutkintoa suorittavia 123.
- Etelä-Pohjanmaalla tehtävälle tutkimustyölle on ominaista yritysten aktiivisuus. Seinäjoen yliopistokeskuksen vuoden 2005 toimintakertomuksen mukaan Epanet-professuurien rahoitukseen osallistui 90 yritystä. Kaikissa tutkimushankkeissa oli mukana yhteensä 147 yritystä.
- Vuosina 2001–2005 professoreiden tutkijaryhmissä oli tutkijoita 101, julkaisuja syntyi 415. Tutkimustyön kansainvälistyminen toteutui laajalla rintamalla: tutkimusryhmillä oli yhteyksiä 37 maahan. Kansainvälisiä asiantuntijatehtäviä oli 12.
- Opiskelijoita oli yhteensä 2 528. He opiskelivat täydennyskoulutusohjelmissa, avoimessa yliopistossa tai tutkintotavoitteellisissa ohjelmissa.
- Vuonna 2005 Seinäjoen yliopistokeskuksen kokonaisrahoitus oli 6,9 miljoonaa euroa, josta projektirahoituksen osuus oli 53 %.
- Seinäjoen yliopistokeskuksen toimintakertomukseen 2005 ja toimintasuunnitelmaan vuodelle 2006 voi tutustua osoitteessa www.ucs.fi/Hallinto.html

Webanet avaa tutkimus- tiedon kanavan internetiin

Seinäjoen yliopistokeskuksessa kehitetään tutkimustiedottamista internetissä. Webanet-hankkeessa tuotetaan uusi viestinnän multimedialine yliopistokeskuksen yksiköiden hyödynnettäväksi. Webanetin kohderyhmiä ovat eri sidosryhmät ja yhteistyökumppanit, yritykset sekä toiminnasta kiinnostuneet kansalaiset.

Tutkimustiedottamisessa internetissä hyödynnetään multimediaa – videota, ääntä, kuvia ja esitysmateriaaleja. Sisällöissä tullaan kertomaan muun muassa yliopistokeskuksen yksiköissä tehtävästä tutkimuksesta ja Epanet-professorien tutkimusaloista. Lisäksi taltioidaan seminaareja ja koulutustilaisuuksia. Esityksiä voi katsella tietokoneen internet-selaimella.

Webanet hanketta rahoittavat Seinäjoen yliopistokeskus ja Seinäjoen seudun aluekeskusohjelma. Hankkeen toteuttamisesta ja kehittämistyöstä vastaa Ruralia-instituutin Seinäjoen yksikkö. Ensimmäiset esitykset julkaistaan tämän syksyn aikana.

Jatko-opintojen Eduepanet löytyy verkosta

Jatko-opintojen edistämismishanke Epanet-verkostossa (Eduepanet) on saanut omat kotisivut, jotka löytyvät osoitteesta www.sjoki.uta.fi/tyt/eduepanet/.

Eduepanet kokoaa tieteellisestä jatkotutkimuksesta kiinnostuneita eteläpohjalaisia tutkijaryhmiin ja menetelmäkoulutuksiin. Lisäksi edistetään Etelä-Pohjanmaalla toimivien tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kansainvälistymistä.

Hanke on osa Seinäjoen yliopistokeskuksen ja Epanet-tutkimusverkoston toimintaa. Hankkeen toteutusaika on 1.7.2005–31.5.2007, ja sen rahoittaa Etelä-Pohjanmaan TE-keskus.

Ruralia-instituutin vahvuus yhteis- kunnallisessa vuorovaikutuksessa

Aktiivinen osallistuminen maaseudun kehittämissuunnitelmiin, julkaisutoiminta sekä kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö mainittiin osoituksina Ruralia-instituutin yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta Helsingin yliopiston tutkimuksen arvioinnissa. Arvioijat mainitsivat yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen Mikkelissä ja Seinäjoella toimivan Ruralia-instituutin vahvuutena.

Ruralia-instituutin vahvuusiksi todettiin lisäksi sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö ja toiminta verkostoissa. Menestystekijöinä mainittiin myös kytkeytyminen ruohonjuuritason toimintaan, monitieteisyys, EU:n rahoittamien projektien tuntemus sekä yhteistyö eri yliopistojen kanssa. Tulevaisuudessa arvioijat kehottavat hyödyntämään tehokkaammin tieteellisiä yhteistyösuhteita. Yhteyksiä Helsingin yliopiston tiedekuntiin ja muihin yliopistoihin tulisi lisätä sekä kasvattaa yhteistyötä Ruralia-instituutin Mikkelin ja Seinäjoen yksikköjen välillä.

Yhtenä tulevaisuuden haasteena on kehittää monitieteistä lähestymistapaa Ruralia-instituutin tutkimustoiminnassa. Ruralia-instituutin tulisi arvioijien mukaan syventää monitieteistä tutkimustaan. Lisäksi kehoitetaan hyödyntämään eri tieteiden metodologisia vahvuuksia esimerkiksi taloustieteissä, markkinoinnissa ja maantieteessä, harkitsemaan kvantitatiivisen tutkimuksen lisäämistä ja lisäämään yhteistyötä metsätieteellisen tutkimuksen kanssa. Myös tohtorikoulutusta Ruralia-instituutissa tulisi vahvistaa.

Kansainväliset asiantuntijat arvioivat Ruralia-instituutin tutkimuksen ja toimintakonseptin osana Helsingin yliopiston tutkimuksen arviointia. Arviointi kohdistui vuosien 1999–2004 toimintaan.

Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkosto Epanet siir

Tavoitteet herättivät yhteis

TEKSTI JUHA ALARINTA / KUVAT JUHA HARJU

Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkosto Epanetin toteuttamisstrategia perustuu poikkeuksellisen pitkään ja monivaiheiseen työhön. Yhteistyön ensiaskeleet otettiin 1994. Silloin tehtiin ensimmäinen aiesopimus yrittäjyyttä koskevan tutkimuksen ja koulutuksen laajentamisesta. Vuosien myötä yhteistyöajatukset kypsyivät ja konkretisoituivat. Tavoitteet kirkastuivat ratkaisevasti vuosikymmenen lopulla Sotarauta & Lakso & Kurki -työryhmän tekemässä selvitystyössä Alueellisen osaamisympäristön vahvistaminen (Tampereen yliopisto, Sente-julkaisuja1999/4), jossa vertailtiin eri tapoja vahvistaa alueellista osaamisympäristöä.

Korkeakouluverkoston toteuttaminen alkoi loppusyksyllä 2000. Toteutuminen synnytti tuekseen aikamoisen myötätuulen, vaikka varat kerättiin pääosin maakunnasta. Verkoston perustavoitteet ja strategia olivat ymmärrettäviä sekä konkreettisia. Niissä oli myös jotain, jolla osoitettiin, että maakunta on kehityspyrkimyksissään tosissaan. Lisäksi taustatukea saatiin kansainvälisiltä areenoilta. Tieteelliseen tietoon pohjautuvan kehittämistyön merkitystä alettiin korostaa yhä enemmän alueiden kilpailukyyn perustana.

Vuoden 2006 alkuun mennessä on perustettu yhteensä 16 professuuria tai vastaavaa tehtävää. Vuoden alussa ryhmissä työskenteli yhteensä 50 tutkijaa, joista pääosa oli jatko-opiskelijoita. Vastaava määrä tutkijoita työskenteli myös muualla maassa. Jatko-opiskelu on laajentunut merkittävästi. Jatko-opintonsa on tutkimusryhmissä saanut valmiiksi kahdeksan henkilöä. Kansainvälisiä tieteellisiä referee-artikkeleita on runsaan neljän vuoden aikana syntynyt yhteensä 97, muita julkaisuja yli 300.

Nykyaikainen organisaatio tekemässä vaativaa tutkimus- ja kehittämistyötä

Tunnusluvut ovat sinällään tärkeitä, mutta kannattaa pohtia, mitä ne kätkevät taakseen. Tutkimusryhmien laajuus ja tutkijoiden työskenteleminen saman teeman ympärillä eri puolilla Suomen osoittaa, että tutkimustyön verkostot

Juha Alarinta
Seinäjoen yliopistokeskuksen tutkimusjohtaja

tyy uuteen vaiheeseen sen tahdon

ovat arkipäivää. Maakunta on mukana tässä t&k-verkostossa. Tutkimusryhmät myös osoittavat, että liikkeelle on saatu hankkeita ja niille rahoitus. Tutkimustyön edellytykset ovat laajentuneet. Tarjolla olleen aineiston avulla on voitu kirjoittaa artikkeleita, tutkimuksia ja saada valmiiksi myös tutkintoja. Yhteistyö elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kanssa tukee yliopistojen omien tavoitteiden saavuttamista.

Mitä maakunta on saanut? Yksittäisten tutkimustulosten ja valmistuneiden ihmisten lisäksi on saatu organisaatio, joka rakentaa sillan arkipäivän elinkeinotoiminnan ja kansainvälisen huipputiedon välille. Yliopistoissa tutkitaan asioita, jotka ovat eteläpohjalaisille yrityksille tärkeitä ja jopa elintärkeitä. Olemassa oleva korkeakoulu yhteisö on vahvistunut ja sen tieteellinen profiili kirkastunut.

Tutkimus- ja kehittämistyön laajenemisen myötä maakunta on saanut kehitysruiskeen, joka näkyy myös monien hankkeiden tavoitetaso nousuna. Ollaan rohkeampia kehittämään tuotteita ja palveluja, jotka ovat valtakunnassa ainutlaatuisia. Tähän pioneerityöhön saa tukea myös läheltä. Maakunnan kehittämisessä on opittu asettamaan yhteisiä tavoitteita ja toimimaan niin, että pienillä rahavirroilla voidaan toteuttaa jotain, mitä pidetään kansainvälisesti kiinnostavana ja tulevaisuuteen suuntautuneena.

Yliopistokeskus merkitsi askelta kohti pitkäjänteisyyttä

Korkeakouluverkosto ei olisi voinut toteutua ilman erittäin laajaa yhteistyötä rahoituksessa. Yli 200 rahoitussopimusta ja hallintopäätöstä ei ole ollut varsinainen tavoite. Se on ollut enemmänkin olosuhteiden pakko, koska suuria rahoittajia ei maakunnan olosuhteissa löytynyt.

Jotain hyvääkin sopimusten suureen määrään kätkeytyy. Tehdyt rahoitussopimukset ovat tuoneet yhteistyökumppanit astetta vakavammin yhteistyöhön

mukaan. Onhan sentään kyse ollut rahasta. Vuorovaikutus yritysten kanssa on siirtynyt uudelle tasolle. Rahapäätöksiä tehdessään yritykset haluavat osaltaan varmistaa, että tavoitteena on tehdä toimialan kannalta jotain merkittävää ja tärkeää.

Korkeakouluverkoston toteutuminen edesauttoi merkittävästi yliopistokeskuksen syntymistä Seinäjoelle. Yliopistokeskuksen myötä yliopistojen yhteistyö sai vakiintuneempia muotoja ja toiminnan kehittämiseen saatiin myös valtakunnallista rahoitusta. Keskuksen tulo oli merkittävä askel pitkäjänteisen rahoituspuhjan etsimisessä.

Rahoitus turvaamaan sekä dynaamisuutta että pitkäjänteisyyttä

Jatkorahoituksen miettimiseen on käytetty varsin paljon aikaa. Asiaa valmisteltiin työryhmässä. Se on ollut tutkimuksen ja koulutuksen aluestrategian valmisteluryhmän, yliopistokeskuksen rehtorien kokouksen, alueellisen neuvottelukunnan ja johtoryhmän kestoasia esityslistalla. Eikä suotta. Se edelläkävijätyö, joka verkoston toteuttamisessa on tehty, joudutaan tekemään myös rahoituksessa.

Professuurien määräaikaisuus on asia, josta on keskusteltu. Tavoitteena on löytää malli, joka olisi sekä dynaaminen että pitkäjänteinen. On varsin luonnollista, että tutkimusala ja tutkimusohjelma tarkistetaan rahoituksen katkosvaiheessa. Tarkistamisen yhteydessä pyritään myös lisäämään verkoston keskinäisiä yhteistoimintatietoja. Siten kuljetaan kohti harvempia painopisteitä.

Lokakuussa 2005 yliopistokeskuksen rehtorien kokous pääsi yksimielisyyteen rahoitusmallista jonka pohjalta jatkorahoitusta kootaan. Sen mukaan yliopistot rahoittavat 10 % ja opetusministeriöltä haetaan 20 % rahoituksesta. Lopusta neuvotellaan maakunnan rahoittajien kanssa. Yliopistot käsittelevät omaa osuuttaan saman vuoden lopulla. Valmius osallistua on hyvä. Opetusministeriön rahoitusta tullaan kanavoimaan kehittämismääräraha, josta on tavoitteena luoda yliopistokeskusten perusrahoitusmääräraha. Maakunnan rahoituksen osalta Etelä-Pohjanmaan liitto teki keväällä 2006 päätöksen Epanet-verkoston priorisoinnista maakunnan kehittämisrahaa käytettäessä. Myös EU-rahon käyttöön varaudutaan. Valmisteilla olevat kansalliset EU-rahoitusohjelmat ja niiden kilpailukyky ja työllisyystavoitteet tukevat selkeästi verkoston tavoitteiden toteuttamista.

Eri osapuolilla on hyvä halu pitää tutkimus- ja kehittämistyö sillä tasolla, mihin se viiden vuoden aikana on nostettu. Silti rahoituksen kokoamisessa tarvitaan paljon työtä. Rahoituspuhjaa halutaan yksinkertaistaa ja poliittista päätöksentekoa vahvistaa. Vuodenvaihteeseen mennessä uudistetaan yhteiset tavoitteet, tarkistetaan yhteistyösopimukset sekä kootaan rahoitus tavoitteita toteuttaville hankkeille.

Metallirakentamisen tutkimuskeskus välittää uutta tietoa yrityksiin

Yritysten monipuolistuva liiketoiminta professuurihankkeen taustalla

Epanet-verkostossa metallirakentamisen professorina työskentelee Markku Heinisuo Tampereen teknillisestä yliopistosta TTY:stä.

TEKSTI MATTI MÄKI / KUVAT NINA HARJUNPÄÄ

Epanet-verkostoon kuuluva metallirakentamisen tutkimuskeskus ja samalla metallirakentamisen tutkimus- ja innovaatiohanke lähtivät käyntiin yritysten toteuttaman esiselvityshankkeen pohjalta pari vuotta sitten. Esiselvityksessä, jonka laati **Timo Alanko** PPTH:sta ja jossa oli mukana toistakymmentä yritystä, haluttiin selvittää, onko muillakin yrityksillä samanlaisia kasvaneita tiedontarpeita muuttuvassa toimintaympäristössä kuin silloisessa PPTH:ssa koettiin olevan. Jotta uusia rakenteita voitiin toteuttaa, tarvittiin aikaisempaa korkeampaa tietotaitoa. ”Ajatus oli”, toteaa tuotekehityspäällikkö **Jouko Kansa** Ruukki Oyj:stä, ”että metallirakentamisen tutkimuskeskuksen ja professuurihankkeen kautta saataisiin liikkeelle tietotaidon kasvattamisen lisäksi myös uusien asioiden koulutusta alan yritysten työntekijöille.”

Metallirakentajien rakennus- ja suunnittelutyöt ovat muuttuneet aikaisempaan monipuolisemmiksi. Aikaisemmin, 3–4 vuotta sitten, tehtiin lähes pelkästään teräsrunkoja. Nyt PPTH:sta Ruukiksi muuttuneessa yrityksessä tehdään teräsrunkojen lisäksi enemmän valmiimpia paketteja ja rakentamisen kokonaisratkaisuja. Ruukissa tehdään mm. erilaisten rakenteiden kuoria, kattoja ja lasijulkisivuja. Liiketoiminta-alue on laajentunut, ja se on lisännyt tiedon tarvetta. Kokonaisuudesta on tullut aikaisempaa monimutkaisempi. Osaamista, jota nyt tarvitaan, ei enää synny vain työn kautta. Uutta tietoa ja osaamista on jatkuvasti hankittava, ja sitä on tuotava eri tavoin yhtiöön. Metallirakentamisen tutkimuskeskus ja professuurihanke on ollut yksi hyvä väylä juuri tähän.

Tukea omalle työlle ja ongelmanratkaisua hankkeilla

Suurin yksittäinen ongelma metallirakentamisan yritysten toiminnan kansainvälistymisen lisääntymisessä on eri maiden lähtökohtaisesti osin erilaiset rakentamisen normistot. Metallituoteteollisuudessa koettiin aikaisempaa enemmän yhteisen normituksen tarvetta. Myös uudet ns. euronormit vaativat paljon työtä ja yhteensovittamista. Kansainvälistyvän toimintaympäristön muutoksiin on voitu osin vastata metallirakentamisen tutkimuskeskuksen ja sen toteuttamien hankkeiden kautta. Voidaan luoda kansainvälistä yhteistyötä uusiin maihin. Hankkeen kautta osin sen kontaktipinnoin on voitu vahvistaa toimijoiden omaa vientitoimintaa.

Metallirakentamisen tutkimuskeskus on tuonut hyötyä työntekijälle myös henkilökohtaisesti. ”Se on antanut tukea työlleni”, sanoo tuotekehityspäällikkö Jouko Kansa. Tieto on lisännyt varmuutta työssä ja parantanut työn etenemistä. Tietyiltä osin metallirakentamisen tutkimuskeskuksen toiminta on jopa ylittänyt siihen yhtiössä asetetut ennako-odotukset. Esimerkiksi tutkijoiden osaamisen taso on ollut positiivinen yllätys. Myös uutta yhteistyötä on virinnyt mm. Seinäjoen ammattikorkeakoulun suuntaan.

”Ainakin moniin omiin hankkeisiin ja yksittäisiin prosesseihin liittyviä

yksityiskohtaisia ongelmia olisi jäänyt selvittämättä, ellei professuuria ja tutkimusryhmää olisi. Metallirakentamisen tutkimus- ja innovaatiohankkeessa syntyvät päätulokset ovat oikeastaan vasta jalkautumassa. Itse niitä jo näen, mutta niiden maastouttamisvaihe kestää vielä jonkin aikaa”, sanoo Jouko Kansa. Yritysten näkökulmasta onkin tärkeää, että tutkimustulokset jalkautuvat yrityksiin toiminnaksi. Se synnyttää uutta liiketoimintaa ja kehittää nykyistä. Kehittämishankkeisiin kannattaa osallistua nähdäkseen, mitä on liikkeellä. Hankkeet ovat yrityksille tärkeä väylä kehittää omaa toimintaansa.

Professori ohjaa opiskelijoita ja osallistuu kehittämishankkeisiin

Kesästä 2004 lähtien Epanet-professorina toiminut **Markku Heinisuo** tunnustaa avoimesti, että tutkijoiden rekrytoiminen hankkeisiin ei ole aivan ongelmatonta. Jatko-opiskelijoiden herättely vaatii aikaa. Rahalla ei tutkijaksi juuri pysty värväämään. Tutkijoiden palkat eivät ole sitä, mitä nuoret diplomi-insinöörit saavat yrityksissä. Monet teknisiltä aloilta valmistuneet haluavatkin osin juuri tästä syystä heti valmistumisensa jälkeen töihin yrityksiin. Tutkimustyö ei välttämättä kiinnostaa. Sitten työ imaisee mukaansa, perustetaan perhe, vakiinnutetaan ja hankitaan asunto – aikaa ja resursseja jatko-opiskeluun on sitten enää vaikea löytää. Tämän myöntää myös Jouko Kansa. Työtä on riittävästi ja jatko-opiskelu vaatisi osittaisen irrottautumisen päivätyöstä. Kiinnostusta jatko-opintoihin myös Jouko Kansalla olisi, mutta tällä hetkellä jatko-opiskelu näyttää hänen kohdallaan aika etäiseltä mahdollisuudelta.

Markku Heinisuo ohjaa tällä hetkellä useita jatko-opiskelijoita Seinäjoella ja Tampereella. Myös useita diplomitöiden ohjauksia on työn alla. Useita kehittämishankkeita yhdessä yritysten kanssa on käynnissä. Monet insinööriopiskelijat tekevät diplomitöitä yhteistyössä myös Ruukki Oyj:n kanssa. Jouko Kansan mukaan Markku Heinisuo on antanut panoksensa näidenkin töiden ohjaukseen. Lopputyön teko yritykselle on opiskelijalle mahdollisuus ja usein käy niin, että lopputyön tekijä työllistyy yritykseen myöhemmin.

Ulkomaisia tutkijoita tai opiskelijoita ei Markku Heinisuon ryhmässä tällä hetkellä ole. ”Ryhmä kyllä kansainvälistyy, jos sopivia tutkijoita ja hankkeita löytyy”, lupaa Markku Heinisuo. Kansainvälistä työntekijävaihtoa ei ole myöskään Ruukissa, ainakaan Seinäjoen yksikössä, vielä kovin paljon mietitty, mutta olisi tärkeää tähänkin mahdollisuuteen paneutua. Kansainvälistyminen voisi tuoda uusia mahdollisuuksia. Kiinnostusta lähteä mukaan tällaiseen toimintaan varmasti jossain vaiheessa löytyisi.

Raportteja metallirakentamisesta

Professori Markku Heinisuon tutkijaryhmä on julkaissut metallirakentamiseen liittyviä raportteja ja tutkimuksia. VTT:n tutkimus- ja kehittämishankkeen ”Metalli-lasirakenteiden elinkaaren aikainen toimivuus” tuloksista on tehty kolme raporttia:

- Markku Heinisuo, Arttu Ahopelto (2005). Toleranssit metalli-lasirakenteissa. Tampereen teknillinen yliopisto. Metallirakentamisen tutkimuskeskus. Seinäjoki.
- Markku Heinisuo (2005). Kaksi referaattia metalli-lasijulkisivuista. Tampereen teknillinen yliopisto. Metallirakentamisen tutkimuskeskus. Seinäjoki.
- Markku Heinisuo, Arttu Ahopelto (2005). Metallirakenteiden normit, toleranssit ja linkkejä tutkimuksiin. Tampereen teknillinen yliopisto. Metallirakentamisen tutkimuskeskus. Seinäjoki.

Rakennusteollisuus RT ry:n kehitys- ja tutkimusprojektissa ”Valmisarankentamisen turvalliset suunnittelu- ja asennusratkaisut” (TASSU) on tehty teräsrunkorakenteiden ja metallijulkisivujen toleransseja koskevat ohjeet:

- Markku Heinisuo (2006). Teräsrunkorakenteiden ja metallijulkisivujen toleranssit. RT:n TASSU projektin osatehtävä 6. Rakennusteollisuus. Teräsrakenneteollisuus.

Kolmas tutkimuskokonaisuus liittyy kylmämuovattuihin teräsrakenteisiin:

- Markku Heinisuo, Juha Kukkonen (2005). Design of Cold-formed Members Following New EN 1993-1-3. Tampereen teknillinen yliopisto. Rakennustekniikan osasto. Talonrakennustekniikan laboratorio. Tutkimusraportti 132. Tampere.

Lisätietoja: Markku Heinisuo, markku.heinisuo@tut.fi

Julkaisut ovat luettavissa osoitteessa www.epky.fi > Epanet > artikkeleita.

Rakenteiden tietokoneavusteinen suunnittelu on osa Ruukki Oyj:n Seinäjoen yksikön toimintaa. Tuotekehityspäällikkö Jouko Kansa seuraa Jani Harjun rakennesuunnittelun etenemistä.

Sää suosi ja laidun viheröi laidunkauden avajaisissa kesäkuussa.

Epanet-tapaamiset keräävät professorit ja tutkijat yhteen

TEKSTI JA KUVAT NINA HARJUNPÄÄ

Epanet-verkostossa työskentelee 15 kokoaikaista professoria ja noin 50 tutkijaa. Verkostoa koordinoiva Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys järjestää tälle joukolle tapaamisia noin joka toinen kuukausi. Lisäksi omia tapaamisia on järjestetty yliopistoissa hankkeiden talousasioita hoitaville henkilöille sekä muille verkoston sidosryhmille.

Kutsuttujen joukko vaihtelee tapaamisen aiheen mukaan. Osa tapaamisista on tarkoitettu vain professoreille, osa myös tutkijoille. Tapaamisissa käsitellään verkoston yhteisiä, ajankohtaisia aiheita ja professuurihankkeiden kuulumisia. Yhdessä on ratkottu hallinnon kiemuroita, mietitty seurantatietojen tärkeyttä ja kuunneltu alustuksia esimerkiksi Marie Curie -ohjelmasta tai kansainvälisestä tutkimusrahoituksesta. Tapaamisissa on käynyt vierailijoita muun muassa opetusministeriöstä, Tekesistä ja WFA-toimistosta.

Tapaamisten yhtenä tarkoituksena on tarjota tilaa myös vapaamuotoiselle yhdessäololle ja tutustumiselle. Virkistystä tarjoavat esimerkiksi perinteiset pikkujoulu ja 10. helmikuuta järjestet-

tävä juhlava yliopistokeskuspäivä. Laidunkauden avajaisissa kesäkuussa 2006 vierailukohteina

olivat Kriikun Mylly ja MTT:n Etelä-Pohjanmaan tutkimusasema Ylistarossa.

Oras kasvaa MTT:llä purkeissa ja pellolla.

Harjoittelijana Seinäjoen yliopistokeskuksessa

Suoritin hallintotieteen maisteritutkintoon kuuluvan julkishallinnon harjoittelujakson Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen (TYT) Seinäjoen toimipaikassa kuluvan vuoden keväällä. Tampereen yliopisto koordinoi yliopistokeskustoimintaa Seinäjoella. Siksi olikin luontevaa, että harjoitteluuni TYTissä sisältyi kanssakäymistä yliopistokeskuksen ja sen eri yksiköiden kanssa. Se, miten laaja-alaista ja monipuolista yliopistokeskustyhteistyö käytännössä on, oli yllätys. Jo ensimmäinen työtehtäväni osoittautui olevan osa yliopistokeskuksen Aikuisopiskelijan palveluympäristön kehittäminen -hanketta.

Harjoittelun aikana pääsin tutustumaan yliopistokeskuksen toimintaan myös erilaisten työryhmien kokoontumisissa. Yliopistokeskuk-

sen toimintaa, sen kehittämistä ja yhteistyötä eri yliopistoyksiköiden välillä sekä muiden alueen koulutusorganisaatioiden kanssa pohdittiin kevään aikana UCS:n kehittämis- ja koulutusryhmien sekä tiedotusryhmän tapaamisissa. Yliopistokeskuksen toimintaan osallistuminen täydensi harjoittelujaksoani mukavasti ja avasi näkökulmaa harjoitteluorganisaation sisältä sen toimintaympäristöön. Kaikissa tilanteissa ja yhteistyöympäristöissä opiskelija sai lämpimän vastaanoton ja tunsii olonsa tervetulleeksi. Ohjausta, hyviä neuvoja ja mukavia juttutuokioita riitti rikastuttamaan työharjoittelua asiasisällön ohella.

Koen, että oma harjoittelujaksoni täytti sille asetetut tavoitteet hyvin. Kokemus osoittaa, miten tärkeää on, että myös maisterikoulutukseen

kuuluu työelämään tutustumista työharjoittelun muodossa. Erityinen merkitys työharjoittelulla on itseni kaltaisten aikuisopiskelijoiden lisäksi niille nuorille, jotka valmistuvat yliopistosta suoraan ensimmäiseen työpaikkaansa. Vaikka akateeminen sivistys ja yliopisto-opintojen menestyksekkäs suorittaminen antavatkin monipuoliset tiedot ja taidot työelämään varten, ei työkokemusta voi opiskella koulunpenkillä, se täytyy ansaita kokemalla työelämää. Siksi haluankin esittää kiitokset harjoitteluni ohjaajille **Marjatta Jokisuulle** ja **Ulla Lassilalle**, sekä koko TYTin ja yliopistokeskuksen väreille. Kiitos, teidän kanssanne on ollut ilo 'harjoitella'!

Rintala, Hanna-Mari. (2006). Koordinointi ilman hierarkiaa. Sopimuksellisuus ja verkostoituminen EPANET-verkostossa. Pro gradu -työ. Vaasan yliopisto, hallintotieteiden tiedekunta, julkisjohtamisen laitos.

Epanet-verkosto tehostaa hallintoa hankeniputuksella

Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys, Seinäjoen ammattikorkeakoulun maa- ja metsätalouden yksikkö ja Vaasan yliopisto ovat aloittaneet yhteishankkeen. Kahdesta eri osiosta muodostuva Tutkimuksen ja kehittämisen yhteishanke Epanet-verkostossa kestää vuoden 2007 loppuun.

Yhteishanke ja sen osahankkeet toteuttavat omalta osaltaan koko Epanet-verkostolle määriteltyjä tavoitteita. Niputtamisen tavoitteena on myös käyttää tehokkaasti hankehallinnon resursseja.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun maa- ja

metsätalouden yksikkö toteuttaa hankkeen Bioenergian tuotannon ja käytön kehittäminen. Siinä keskitytään bioenergian tuotantoon ja käyttöön erityisesti logistiikan näkökulmasta. Kiinnostuksen kohteita ovat mm. energiantuotanto, laitteiden valmistaminen sekä tuotantolaitosten sijoittaminen ja rakentaminen, energianlähteiden kuljetus, jätehuolto ja ympäristö.

Vaasan yliopistoon sijoittuu hanke LogDeveloper for Tablet PC – Tutkimusprojekti Logistiikkasovelluskehittimen rakentamisesta Tablet PC -ympäristölle. Hankkeen tavoitteena on kehittää Tablet PC -sovelluskehitysympäristö. Tablet PC:t

ovat Microsoftin tutkimuskeskuksen kehittämä versio kannettavasta kynäkäyttöisestä PC-tietokoneesta. Logistisissa järjestelmissä eli varastonhallinnassa, kuljetustenohjauksessa ja materiaalinkäsittelyssä Tablet PC mahdollistaisi uusia toimintatapoja kuten reaaliaikaisen tiedon käytön ja paikkatiedon hyödyntämisen.

Yhteishankkeen hallinnoijana on Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys. Kokonaisuuden päärahoittajia ovat Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksen työvoimaosasto ja Euroopan unionin tavoite 2 -ohjelma. Muita rahoittajia ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä, Etelä-Pohjanmaan liitto ja yritykset.

Huonekalualalla tehdään tutkimusta kuluttajan näkökulmasta

TEKSTI JA KUVAT
NINA HARJUNPÄÄ, JARI ELORANTA

Huonekalualalle kohdistuvia tutkimuksia on Epanet-verkostossa meneillään Vaasan yliopistossa sekä Tampereen yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteisessä hankkeessa. Tarkastelussa ovat kuluttajan ostopäätökseen vaikuttavat tekijät eri myymäläympäristöissä ja vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa. Kehitteillä on myös virtuaalisia menetelmiä huonekalujen tuotekehitykseen ja kokeilemiseen.

Huonekalun ostopäätöstä tehtäessä myymäläympäristöllä ja intensiivisellä vuorovaikutuksella tuotteen ja kuluttajan välillä näyttäisi olevan luultua enemmän merkitystä. Vuorovaikutus heijastuu kuluttajan huonekaluun liittämien tunteiden positiivisuuteen, tuoteasenteisiin ja ostoaikomuksiin. Tästä syystä huonekalujen tuotekehitysprosessissa paras tuotteen yhteensopivuus on saavutettavissa tekemällä uuden tuotteen lopullinen tuotetestaus myymälätiloissa. Lisäksi huonekaluvalmistajan ja jälleenmyyjän välisenä yhteistyönä tehtävä tuotekehitys luo edellytykset tuotteen onnistumiselle. Niin ikään näyttää myös siltä, että kotimaisuuteen liittyvä viestintä johtaa positiivisempaan tuotekokemiseen kuin statukseen liittyvä viestintä.

Epanet-professorit **Martti Lindman** (konseptijohtaminen) ja **Harri Luomala** (kuluttajakäyttäytyminen) Vaasan yliopistosta käsittelevät tutkimustuloksia kahdessa yhteisessä konferenssipaperissaan: "A quasi-experimental exploration of consumers' furniture product experiences in different store environments" julkistettiin Ateenassa toukokuussa järjestetyssä European Marketing Academyn EMAC:n konferenssissa. "The problem of new product fit in developing furniture" esitettiin Global Business and Technology Association GBATA:n konferenssissa

Moskovassa kesäkuussa.

Toisessa tutkimuksessa haastateltiin asiakkaita neljässä helsinkiläisessä huonekaluliikkeessä ja sisustusalan messuilla. Tavoitteena oli selvittää myymäläympäristöjen vaikutusta huonekalujen kokemiseen – käytännössä yksittäisen nojatuolin synnyttämiä tunteita, asenteita ja ostoaikomuksia eri myymäläympäristöissä. Samaa aihepiiriä jatkettiin toisella tutkimuksella, jossa koehenkilöitä altistettiin erilaisille viesteille (esimerkiksi kotimaisuus vs. status) ennen huonekalujen kokemisen mittaamista. Kokeissa tutkittiin myös tuotteen ja kuluttajan välisen vuorovaikutuksen voimakkuuden (huonekalun kokeileminen vs. katseleminen) roolia huonekalun kokemisessa.

Huonekalutestausta virtuaalisesti

Sähköisen liiketoiminnan Epanet-professori **Tarja Tiainen** Tampereen yliopistosta ja yliopettaja, TaT **Vuokko Takala-Schreib** Seinäjoen ammattikorkeakoulusta tekevät yhteistyötä huonekalualaa koskevassa hankkeessa, joka jakautuu kahteen rinnakkaisprojektiin. Hankkeessa on mukana 18 huonekalualan yritystä pääasiassa Etelä-Pohjanmaalta.

Habit-Käyttäjäraati-projektin tavoitteena on kehittää tutkimusmalli, jolla kuluttajat testaavat huonekalualan yritysten tuotekehityksessä olevia konkreettisia tai virtuaalisia huonekalumalleja. Käyttäjäraadit arvioivat ja testaavat huonekalujen käytettävyyttä ja käyttäjämieltyymiä tuotekehityksen eri vaiheissa sekä markkinointi- ja myyntitilanteissa. Projektia johtaa Vuokko Takala-Schreib.

Tarja Tiaisen johtaman HuSKO-projektin tavoitteena on luoda prototyyppi huonekalujen virtuaalisesta sovituskopista. Se on käytännössä virtuaalinen huonetilä, johon on siirrettävissä huonekalujen 3D-malleja.

Tutkimuksessa tekevät yhteistyötä Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kulttuurialan ja muotoilun yksikkö Habitcentre®, Lahden ammattikorkeakoulun Innovaatiokeskuksen Muotoilututkimuslaitos, VTT, sekä Epanet-professoreista tutkijaryhmineen Tarja Tiainen Tampereen yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitokselta ja professori Asko Ellmanin Tampereen teknillisestä yliopistosta. Kaksivuotinen tutkimus toteutetaan Tekesin, Euroopan unionin ja yritysten rahoituksella.

Huonekalujen virtuaalista sovituskoppia on edeltänyt esiselvityshanke, jossa analysoitiin virtuaaliseen tilaan rakennetun vaatekaupan käyttämiseen liittyviä ongelmia tavallisen kuluttajan näkökulmasta. Professori Tarja Tiaisen ja tutkija Tarja Katajamäen kirjoittama loppuraportti on saatavissa osoitteesta: www.cs.uta.fi/reports/dsarja/D-2006-3.pdf

Lisätietoja:

Martti Lindman, martti.lindman@uwasa.fi

Harri Luomala, harri.luomala@uwasa.fi

Tarja Tiainen, tarja@cs.uta.fi

Vuokko Takala-Schreib, vts@seamk.fi

25 vuoden yrityskokemus antaa jatko-opinnoille näkökulmaa

TEKSTI JA KUVA AIRA METSÄ-KETELÄ

”Perheeseeni kuului mies, neljä pientä lasta, yritys ja talonrakentamisprojekti, kun 1980-luvun alkupuolella opiskelin johtamista Vaasan korkeakoulussa. Monesta työstä huolimatta tai ehkäpä juuri niiden ansioista opintoni etenivät jouhevasti”, kertoo tutkija KTM **Kirsti Sorama**. Johtamisen aineopinnot ja syventävät opinnot tarjosivat vahvaa teoreettista pohjaa käytännön johtamistyöhön. Yrityselämä vei kuitenkin muutamaa tenttiä ja gradun loppusilausta vailla olevan kauppatieteilijän mennessään yli kahdeksikymmeneksi vuodeksi.

Vuonna 2001 Sorama osui professori **Elina Varamäen** kanssa samaan työryhmään. Varamäki innosti häntä käyttämään Epanetin ja yliopistokeskuksen aikuisopiskelumahdollisuuksia. Niinpä gradun tekeminen alkoi kokonaan uudesta näkökulmasta. ”Edessä oli tiivistähtinen jakso, jonka aikana syvennyin sekä johtamisen kirjallisuuteen että tieteelliseen kirjoittamiseen. Tämän jälkeen gradun kirjoittaminen olikin helppoa. Tutkimustyössä minua viehätti erityisesti kokonaisuusien näkeminen, asioiden analysointi ja niiden yhdistely uudella tavalla”, Sorama kertoo.

Vuonna 2003 tarjoutui tilaisuus aloittaa jatkoopinnot eikä päätös jatkaa tutkijana ollut ollenkaan vaikea. Oman väitöskirjatyön lisäksi Sorama on ollut yhtenä tutkijana kehittämässä verkoston suorituskykymittaristoa Pyranet-hankkeessa. Hanke oli Vaasan ja Jyväskylän yliopistojen sekä

Väitöskirjan tekeminen on tutkija Kirsti Soramalle nyt asia numero yksi. ”Mitä teen väitöskirjan jälkeen, sitä en ole vielä edes ajatellut. Se voi olla jotain, jossa voisin hyödyntää sekä tutkijan että yritystoiminnan osaamistani?”, hän pohdiskelee.

Lappeenrannan teknillisen yliopiston monitieteinen yhteishanke. ”Väitöskirjassani tutkin yritysten välistä yhteistyötä ja oppimista, hyvin monimuotoisia ilmiöitä kumpainenkin. Monen muunkin tutkijan tavoin ’hairahduin myös sivuraiteille’, sillä kiinnostuin äärettömästi filosofiasta.”

Liiketaloustieteelle on hyvin apurahoja haettavissa. ”Nyt juuri voin Nissin apurahan turvin keskittyä väitöskirjani tekemiseen. Apuraha-anomukset olen kokenut hyödyllisinä välietappeina. Silloin on hyvä syy tarkistaa tutkimussuunnitelma ja tutkimustyön eteneminen.”

VBN InnoReg kehittää innovaatioympäristöjä

VBN InnoReg -projektin tavoitteena on edistää Itämeren alueella yhteistyötä innovaatioympäristöjen kehittämisessä, lisätä kilpailukykyä ja parantaa työllisyyttä. Projektiin osallistuu alue- ja paikallisviranomaisia, yliopistoja ja teknologiakeskuksia yhteensä kymmeneltä eri alueelta Ruotsista, Virossa, Latviasta, Liettuasta, Puolasta, Saksasta ja Suomesta. Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti osallistuu hankkeen koulutusten järjestämiseen Etelä-Pohjanmaalla.

Hankkeessa arvioidaan osallistuvien alueiden innovaatiodynamiikkaa ja kehittämistarpeita sekä

luodaan innovaatioyhteistyötä tukeva strategia koko VBN-makroalueelle. Lisäksi järjestetään alueellisia koulutuksia innovaatioympäristöjen toimijoille ja kokeillaan innovaatioiden parempaan hyödyntämiseen tähtäviä toimintamalleja.

Etelä-Pohjanmaalta hankkeessa ovat partnereina mukana Seinäjoen teknologiakeskus ja Etelä-Pohjanmaan liitto. Etelä-Pohjanmaan liitto tekee sopimuksen hankkeeseen liittyvien koulutusten järjestämisestä Tampereen yliopiston / Seinäjoen yliopistokeskuksen, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin ja Etelä-Pohjanmaan korkea-

kouluyhdistyksen kanssa.

Vuosina 2006–2007 toteutettava hanke saa rahoitusta EU:n Interreg III B -ohjelmasta. Koko hankkeen koordinoija on Tampereella toimiva Itämeri-insituutti.

Lisätietoja:

Tutkija Timo Suutari,
timo.m.suutari@helsinki.fi, (06) 4213 317
www.baltic.org/vbn
www.baltic.org/suomeksi/instituutti/

Tarinat yhtyeiden ja yleisön yhteenotoista eteläpohjalaisilla tanssilavoilla 1950–60-luvuilla ovat monille tuttuja. Eteläsuomalaiset iskelmälaulajat orkestereineen saivat keikalle tullessaan kuulla, että mikäli ohjelmisto ei miellyttäisi tanssikansaa, ”Kyrönjoessa oli uitu ennenkin”. Viesti oli, että vain tangonsoitolla välttyisi tuolta kylmältä pesulta.

Tangobuumi väreili Etelä-Pohjanmaalla jo 1950-luvulla, ennen koko maan yli pyyhkäissyttä tangokuumetta. Vaikka 1960-luvun alussa tango oli suosittua kaikkialla Suomen maaseudulla, pohjalainen tanssiyleisö vei sen suosion huippuunsa.

Etelä-Pohjanmaalla oli 1950–60-luvuilla valtavasti tanssipaikkoja, kesälavoja ja seurataloja. Suurten ikäluokkien rynnistyksen rippikoulun jälkeen tanssirientoihin pitivät kysyntää yllä. Vielä 1950-luvun alkupuolella tanssilavoilla soi monipuolinen tanssimusiikki, erityisesti swing-iskelmät. Tilanne kuitenkin muuttui, kun vuosikymmenen lopulla tanssilavoilla alkoi esiintyä orkestereita, joiden ohjelmistot koostuivat lähes ainoastaan tangomusiikista.

Ähtäriläisen **Yrjö ”Ylli” Tammilehdon**

yhtye mainitaan lähes poikkeuksetta, kun eteläpohjalaisia tanssimuusikoita haastatellaan paikallisen tangobuumin kuumimmista vuosista. Kun Suomessa yleisesti katsotaan (kolmannen) tangokauden huipentuvan 1960-luvun puolivälissä, Etelä-Pohjanmaalla Tammilehdon Tangoyhtye kylvi tangomaniaa jo 1950-luvun lopulta alkaen. Tammilehdon Tangoyhtye olikin eteläpohjalaisen tangoilmiön ydintä, merkittävä edelläkävijä monin tavoin. Suositusta yhtyeestä löytyivät kaikki tyypillisen tangoyhtyeen merkit. Ensinnäkin

ohjelmistosta merkittävä osuus oli tangoja, joita yhtyeen nimi korostetusti lupaili. Lavoilla parrasvaloista kilpailivat erityisesti instrumenteista tärkeimmäksi noussut hanuri sekä solisti, joka oli lähes poikkeuksetta miespuolinen. Yhtyeet olivat ensisijaisesti palveluammattissa; tangojahan soitettiin nimenomaan yleisön pyynnöstä.

Tammilehto ei kuitenkaan ollut ensimmäinen, joka liitti yhtyeen nimeen sanan tango. Näin oli tehty Etelä-Pohjanmaalla jo aiemminkin, esimerkiksi teuvalaisen Tango-Tamara-yhtyeen toimesta, joka soitti kolmen miehen voimin ainoastaan tangoja. Jurvalaisen muusikko **Reino Hieta-mäen** mukaan, tango oli ollut hyvin suosittua Etelä-Pohjanmaalla jo kauan ennen 1950-luvulla alkanutta varsinaista buumia.

Tango-ohjelmisto toi orkesterille keikkoja

Tammilehdon Tangoyhtyeen ohjelmisto koostui lähes yksinomaan suomalaisista ja osittain ulkomaalaisista, lauletuista ja instrumentaaleista tangoista. 1950-luvun lopussa muutkin yhtyeet soittivat tangoja, mutta muodissa olivat kuitenkin muut tyyliä, kuten italialaiset iskelmät, slow-foksit, valssit ja beguinet. Mielenkiintoiseksi yhtyeen tekee erityisesti se, että yhtyeen saavutukset eivät olleet yksinomaan taidokkaasta tangonsoitosta kiinni, vaikka ilmajokisen **Asser Hakalan** hanurinsoitotaidot olivatkin epäilemättä yksi yhtyeen kantavista voimista. Hakalan mukaan Tammilehto oli erittäin karismaattinen tangolaulujen tulkitsija ja kansanmies, jonka ennenkokemattomat kappaleiden väliin sijoitetut viihdyttävät välipuheet

Maakunnan tanssiyleisö syttyi tangoon Etelä-Pohjanmaa tangoilmiö

TEKSTI MAIJA LAHTI / KUVA ESKO RAUTASEN ARKISTO

Yrjö ”Ylli” Tammilehdon yhtye kylvi tangomaniaa Etelä-Pohjanmaalla 1950-luvun lopulta alkaen. Tammilehdon Tangoyhtyeessä soittivat vuonna 1964: Matti Pihlajasalo, harmonikka; Seppo Kahilakoski, rummut; Yrjö ”Ylli” Tammilehto, laulu, kitara; Jussi Kalmu, basso; Esko Rautanen, klarinetti, tenorisaksofoni.

Valistunut itsekkyyden näky pienyrityksen yhteiskuntavastuussa

TEKSTI JARI ELORANTA / KUVA JUHA KULLAS

Pienyrityksissä yhteiskuntavastuullinen liiketoiminta nähdään taloudellisena menestyksenä, joka muodostuu asiakastyytyväisyydestä, asiakkaiden ja työntekijöiden lojaalisuudesta ja luottamuksellisista sidosryhmäsuhteista. Pienyritysten toimintaa voi siksi luonnehtia valistuneen itsekkyyden sävyttämäksi, jossa ensisijainen motiivi on yrityksen edun ajaminen mutta jossa samalla otetaan huomioon sidosryhmien edut.

Yhteiskuntavastuullisuutta pienyrityksissä on tarkastellut tutkija **Merja Lähdesmäki** Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa tutkimuksessaan ”Yrityksen yhteiskuntavastuun käsite pienyrityksissä – kilpailuvaltti vai kilpailun este?”. Tutkimuksen yksi keskeinen tulos yhteiskuntavastuun ymmärtämisen kannalta oli se, että yhteiskuntavastuun käsite on osattava sijoittaa oikeaan yhteyteensä, koska erikokoisilla yrityksillä on yhteiskuntavastuusta hyvin erilaiset käsitykset.

Pienyritykset kytkivät yhteiskuntavastuun lainsäädännössä yritystoiminnalle asetettujen velvollisuuksien hoitamiseen, kuten suoriutumiseen veroista ja maksuista. Vastuullinen

toiminta suhteessa keskeisiin sidosryhmiin koettiin ensisijassa taloudellisesti järkevänä liiketoimintana, josta hyötyvät sekä sidosryhmät että yritys. Vastuullisuuden kohteina nähtiin asiakkaat, työntekijät ja paikallisyhteisö, tavarantoimittajat ja yrittäjän perhe. Pienyritysten yrittäjyyksellisyys leimaa antavaa on arvojen samankaltaisuus sijaintipaikasta riippumatta. Käsitykset yhteiskuntavastuusta eivät eroa toisistaan maaseudulla ja kaupungissa.

Tutkimus tehtiin haastattelemalla 25:tä pienyritystä maaseudulla ja kaupungeissa. Yrittäjät toimivat pääsääntöisesti elintarvikealalla tai olivat liike-elämälle palveluja tuottavia tietotyöyrittäjiä. Tutkimuksen rahoitti maa- ja metsätalousministeriön maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä.

Lisätietoja:

Merja Lähdesmäki, (06) 4213 318,

merja.lahdesmaki@helsinki.fi

Tutkimusjulkaisu (pdf):

www.helsinki.fi/ruralia/seinajoki

osoittivat uudenlaista yleisön huomioonottamista. Etelä-Pohjanmaa synnytti ensimmäiset tangokuninkaan oman maakuntansa muusikoista.

Vaikka säveltäjät kynäilivät tuon tuosta uusia tangoja, myös 40-luvun vanhat tangot kierrätettiin jälleen käyttöön. Vuosikymmenen vaihteessa tangomusiikin suosio oli niin väkevää, että se muokkasi ja jopa täydellisesti muutti paikallisten tanssiyhteiden soitto-ohjelmistoa. Myös pienyhtyeswingin soittajat joutuivat myöntymään tango-ohjelmistoihin, mikäli halusivat saada esiintymisiä, sillä tango jyräsi alleen muut tyylit. Rautalanka tai ulkomainen tuontimusiikki eivät saaneet juurikaan sijaa tangonnäköisessä pohjalaisyleisössä.

Merkittävää on, että tangoilmiö oli hyvissä voimissa lakeuksilla jo 1950-luvulla, kun koko maan yli pyyhkäisseen tangobuumin nousukausi sijoittui vuosiin 1962–1965. Tuona aikana levytettiin monia, mm. **Unto Monosen**, klassikoiksi nousseita tangoja, kuten Kohtalon tango, Tähdet meren yllä, unohtamatta **Reijo Taipaleen** tulokinta Satumaasta. Onkin mielenkiintoista pohtia, oliko eteläpohjalaisella tangokumeella myöhemmin vaikutusta laajemman tangobuumin puhkeamisessa? Nostatettiinko uusi maanlaajuinen tangoaalto juuri Etelä-Pohjanmaan kokemusten perusteella? Ehkäpä levy-yhtiöt ja **Toivo Kärki** maaseutukierteillaan saivat ideoita uusiin tango-levytyksiin juuri hurmioituneelta pohjalaisyleisöltä ja tangoyhtyeiltä.

Kirjoitus perustuu kirjoittajan pro gradu -työhön ”Kohtalon tangon soittaa suosittu jazzyhtye” - Tangosukupolvi ja tanssimusiikki 1950–1960-luvun Etelä-Pohjanmaalla. (Tampereen yliopisto, Musiikintutkimuksen laitos, 2004.)

Tutkija Merja Lähdesmäen mukaan pienyritykselle yhteiskuntavastuullisuus merkitsee toimimista taloudellisesti järkevällä tavalla.

HELSINGIN YLIOPISTO RURALIA-INSTITUUTTI

AVOIN YLIOPISTO

Hevoskurssi

Tammi–helmikuu 2007, Seinäjoki
Kurssilla perehdytään hevosjalostukseen sekä hevosten valmennusfysiologiaan, ravinnontarpeeseen, ruokintaan ja hoitoon. Opintojakson aiheina ovat: jalostusorganisaatio ja kantakirjat, hevosjalostus, hevosten hyvinvointi ja ympäristö, hevosten rehut ja ruokinta, hevosten valmennus ja lääkintä, lisääntyminen ja terveydenhoito.

Lisätietoja

Koulutussuunnittelija Katja Perttu,
katja.perttu@helsinki.fi, (06) 4213 347
www.helsinki.fi/avoin

Markkinoinnin perusteet

Huhtikuu 2007, Seinäjoki
Opintojaksolla perehdytään markkinoinnin keskeisiin käsitteisiin ja annetaan kokonaiskuva markkinoinnin kilpailukeinojen käytöstä ja siihen liittyvästä suunnittelusta.

Lisätietoja

Koulutussuunnittelija Katja Perttu,
katja.perttu@helsinki.fi, (06) 4213 347
www.helsinki.fi/avoin

Eco Studies –

luonnonmukainen maa- ja elintarviketalous

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin luonnonmukaisen maa- ja elintarviketalouden opinnot on suunniteltu opiskelijoille yli tieteenalarajojen ja ovat avoimia kaikille. Opintoja on tarjolla sekä verkossa että lähiopeutuksena. Valittavina on yksittäisiä kursseja ja perus- ja/tai aineopintokokonaisuuksia.

LUOMU0.1 Johdanto luonnonmukaiseen maa- ja elintarviketalouteen, verkkokurssi (3 op/2 ov). Ilmoittautuminen 24.10.2006 mennessä. Kurssi on esivaatimuksena useimmille muille luomukurseille. Suorittamalla LUOMU0.1 kurssin syksyllä 2006 saa valmiudet suorittaa muita luomukurseja keväällä 2007!

Lisätietoja

www.ecostudies.fi
Opintosuunnittelija Aija Taskinen,
aija.taskinen@helsinki.fi,
(015) 2023 333, 044 300 1290.
Verkkopedagogi Harri Hakala,

harri.hakala@helsinki.fi,
(015) 2023 355, 044 300 1205.

Co-op Studies – osuustoiminta ja yhteisötalous

Co-op Studies tuottaa osuustoiminnan ja yhteisötalouden tutkimusta ja opetusta. Co-op Studies tarjoaa opintokokonaisuuden, josta opiskelija voi poimia itselleen sopivimmat jaksot kiinnostuksensa mukaan ja opiskella verkossa joustavasti. Opiskelijoille on tarjolla sekä yksittäisiä kursseja että laajempia kokonaisuuksia.

Yliopisto-opiskelijoiden lisäksi Co-op Studies-opinnot sopivat kaikille asiasta kiinnostuille sekä jo yhteistyrittäjyyttä tunteville, esimerkiksi osuuskuntayrittäjille ja osuuskuntien luottamushenkilöille.

Perusopetus on avointa Helsingin yliopiston, Helsingin kauppakorkeakoulun, Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja Kuopion yliopiston perustutkinto-opiskelijoille tai JOO-sopimuksen piiriin kuuluville muiden yliopistojen yliopisto-opiskelijoille. Perusopinnot ja yksi aineopinnot kurssi, ”Paikallistalouden kestävä kehittäminen” (COOP6), ovat tarjolla Helsingin yliopiston Avoimen yliopiston opiskelijoille. Co-op Studies tarjoaa myös gradu- ja väitöskirjaohjausta yliopisto-opiskelijoiden käyttöön.

Lisätietoja:

www.coopstudies.fi
Verkkopedagogi Pekka Hytinkoski,
pekka.hytinkoski@helsinki.fi, 044 336 6126.

Ilmoittautuminen:

Opintoassistentti Ulla Jurvanen,
ulla-maija@jurvanen@helsinki.fi

Elintarviketalouden PD-ohjelma

Elintarviketalouden PD-ohjelma on ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneille ja kolme vuotta työelämässä toimineille tarkoitettu yliopistollinen täydennyskoulutusohjelma elintarvike-, kotitalous- ja maatalousalan ammatillisen osaamisen kehittämiseen.

Opintoihin on jatkuva haku.

Lisätietoja:

www.helsinki.fi/ruralia/seinajoki/pd
Koulutussuunnittelija Katja Perttu,
katja.perttu@helsinki.fi, (06) 4213 347

TAMPEREEN YLIOPISTO TÄYDENNYSKOULUTUSKESKUS

Työnohjaajakoulutus

30.1.2007–18.2.2009

Työnohjauksen keskeiset kysymykset ja soveltusalueet. Lähestymistapa työnohjaukseen on ratkaisukeskeinen, toiminnallinen ja narratiivinen.

Kouluttajat: Psykologi Tuula Grandell,
sosiaalipsykologi Tapani Ahola.
Ilmoittautuminen: 1.12.2006 mennessä.

Ajankohtaista hankintalaista

10.10.2006 ja 17.10.2006

Ajankohtaista hankintalaista -koulutuksen tarkoituksena on tarjota kuntien hankinnoista päätäville päivitettyä tietoa ja työkaluja palveluhankintaprosessia varten.

Kouluttajat: Professori Pentti Meklin ja Suomen Kuntaliiton johtava lakimies Antero Oksanen.
Ilmoittautuminen: 3.10.2006 mennessä.

Omistajanvaihdos-asiantuntijaohjelma 2

17.10.2006–31.1.2007

Omistajanvaihdos-asiantuntijaohjelma 2 käy läpi omistajanvaihdoksen eri vaiheet: valmentautumisen, rahoituksen, verotuksen, juridiikan sekä jälkihoidon. Opetus on käytännönläheistä ja aiheita käsitellään niin sukupolvenvaihdosten kuin yrityskauppojenkin näkökulmasta.
Ilmoittautuminen: 9.10.2006 mennessä.

Koulutusten lisätiedot sekä ilmoittautuminen
www.sjoki.uta.fi

SIBELIUS-AKATEMIA

- Liisa Pohjolan pianopedagogiikan kurssi
- Atso Almilan kapellimestarikurssi,
Seinäjoen kaupunginorkesteri
- Musiikkiterapian yleisopinnot
- Management-koulutusta kulttuuritoimijoille
- Orkesterinjohto musiikkioppilaitoksissa
- Rytmimusiikin koulutusjaksoja
- Riikka Hakolan laulukurssi

Perinteistä ja rajoja rikkovaa kansanmusiikkia
Viriä! -konserttisarjassa

Tiedustelut: (06) 416 2965,
seinajokikk@siba.fi